

Derewel a Pol sə vinden ayak anà dō sə Efesus ahay

Adakay way pə deftere a anan

À alay ata nà, Efesus winen wulen su doh mæduwen awan. Pol a dakan atan anan ayak anjahay su dō a Yesu ahay kè tərak à səkəffe inde pə kərtek a nà, lele anga way a Yesu sa ga anga dō ahay ata awan. Kwa â ga nə tinen Yahuda ahay, kwa â ga nə tinen Yahuda ahay itəbay, tə tərak kərtek anga sləmay a Yesu Almasihu. Asa Pol a dakan atan anan ayak way sə gəzla anan pi zek wa anjahay kwakwa à atahasl inde ata awan, tə anjahay wiya həna Apasay Cəncan a sa var ata awan. Matanan, Pol a dakan atan anan anjahay a wiya ata kutok.

Nga sa 'am ahay

Adazlan sa 'am ahay (1.1-23)

Almasihu winen apan i japay anan dō anahan ahay (2.1 - 3.21)

Anjahay su dō sə jiyjay ahay (4.1 - 6.24)

Aja 'am

¹ Sə vindek ikwen ayak derewel a anan nà, nen Pol, dō maslan a Yesu Almasihu, Mbərom sə walay, kawa anahan a sa zlan à nga ata awan. Nə vindek ikwen ayak anà kwanay dō a Yesu ahay à Efesus ata awan, kwanay dō sa daf nga pə Yesu Almasihu ahay aday mə japay a tə winen awan, ata re. ² Mbərom Bəbay a mənuko tə Yesu Almasihu Bahay a mənuko tâ gak ikwen sumor aday tâ varak ikwen zay a tinen.

Sumor a Mbərom sa gak uko tə alay ana Yesu Almasihu

³ Həruko anan nga à Mbərom Bəbay ana Bahay a mənuko Yesu Almasihu. Anga ba Mbərom a kə dəfak puko alay sə bahay anahan tə way ahay cara cara, anga mənuko mə japay aya tə Yesu Almasihu. ⁴ Mbərom a walay nuko do anahan ahay nà, kurre daliyugo a dukwen mə ndakay a fan bay. A walay mənuko nà, anga aday dē tēra do anahan ma ga nga aya awan, aday dē tēra do mənəna ines ahay pa 'am anahan a kutok. Mbərom nà, kə pəlak nuko wanahan, ⁵ kwa hənə kabay, kə gak anan may sə tēra mənuko wan si zek anahan aya, ti mer su way a Yesu Almasihu sa ga. Wita nà, way anahan a sa gan may ata awan, a zlan à nga nə matanan.

⁶ Mbərom a a ga matanan ata nà, anga aday dē hēran nga, anga sumor anahan a bayak a sa gak uko ata awan. A varak uko nə kəriya awan, anga mənuko mə japay aya tə wan anahan ləliwe ata awan. ⁷ Winen kə bəmbadək ahay mənuko à alay a Fakalaw wa, tə mez anahan, aday kə pəsek uko anan ines ahay. Natiya, mənuko mə japay aya tə winen. Mbərom a kak uko anan ahay sumor anahan lele məduwen ata nà, matanan. ⁸ Winen kə gak uko sumor bayak a ta sə tēra mənuko do kəlirə* aya aday do ma san way aya kutok. ⁹ Natiya, a dəkək uko anan way anahan a abay mi dər a kwakwa ata awan. Way a mi dər a, way a Mbərom sa gan may sa ga ata nà, a kay anan ahay uho tə Yesu Almasihu. ¹⁰ Way ata nà, alay a kə slak cəna i halan nga anə way ahay fok ù vo su do kərtek, way sə bagəbaga mburom ahay, tə way sə daliyugo aya təkə fok. Aday Yesu Almasihu a kərtek i tēra bahay a pa nga sə way ataya fok.

¹¹ Mənuko nà, dē njadək magwagway sə sifa mbala ana Mbərom a sə lavay a zek kurre ata, anga mənuko mə japay a tə Yesu Almasihu. A walay mənuko nà, kurre,

* 1:8 Kəlirə a anan nà, madan bay, əna asan way ana Apasay a Mbərom.

anga kà zlak anan à nga, anà winen awan. Mbərom a varak uko magwagway ata nà, anga a ga way ahay fok nə, kawa sa zlan à nga, ¹² aday dō ahay tē həran nga anà mazlaḅ anahan anga mənuko. Manay nà, dō sa lah sa ba Yesu Almasihu ataya awan. ¹³ Kwanay ite dukwen, kə jipen tə Yesu à alay a kə slənen ləbara sa 'am dīdek awan, ləbara mugom a mbala anà Mbərom sa tam anan dō ahay ata awan. Anga kwanay kə dāfen nga pə Almasihu tə mivel kərtek a nà, Mbərom dukwen a varak ikwen Apasay anahan Cəncan a kawa anahan a sə zlapay anan ata awan. Matanan, a dākay anan nə kwanay dō anahan ahay. ¹⁴ Apasay anahan a sə varak uko kurre ata nà, a dākak uko anan dī i njad anan way a Mbərom a sə lavak uko anan zek à bahay anahan inde zanaka ata awan.

Pol a ga amboh anga dō sə Efesus ahay

¹⁵ Anga nan kutok, nə ngəran anà Mbərom bayak a, anga kwanay. Bina nə slənek, kwanay apan ki dāfen nga pə Yesu Almasihu Bahay a mənuko hwiya, aday nə sləne dukwen, asan zek a kwanay inde bayak a anga dō a Yesu ahay re. ¹⁶ Matanan, nen apan ni gan amboh à Mbərom anga kwanay cəna, nə mbədek anan à nga wa sə ngəran anga kwanay bay re. ¹⁷ Nen apan ni gan amboh anà Mbərom Bəbay a Bahay a mənuko Yesu Almasihu, winen dō sə mazlaḅ, anga aday â varak ikwen kəlire, â kak ikwen zek, aday kə sənən anan acəkan. ¹⁸ Nen apan ni gan amboh asa re, anga aday â cədek ikwen anan abayak nga sa san magwagway anahan a sə ngamak ikwen apan ata awan. Aday kə sənən, magwagway a kwanay a saa njad ata nà, way lele a sə zalay way ahay fok, i varak ikwen anan. Ki njiden anan pə kərtek a tu dō a Yesu azar aya fok.

¹⁹ Na ga amboh asa re nà, anga aday kə sənən anan məgala anahan. Tə məgala ata nà, i mak uko zek anà

mənuko, dō sa dāf apan nga ahay. Mbərom a kay anan ahay mēgala anahan ata uho nà, ²⁰ ta sē slabakay anan ahay Yesu Almasihu à mēke wa, aday ta sē varan man sē njahay sē mazlaḅ pē cakay anahan à mburom ata awan. ²¹ À man ata kutok, Yesu a lavan nga anà maslay a Mbərom ahay fok, tē bahay a tinen aya tēke fok, tatē mēgala sē way ahay fok, tē mazlaḅ a tinen aya tēke fok re. Sləmay anahan a ndar à man ata nà, zal sləmay ahay fok, kwa hēna, kwa pē uho sa nay ata dukwen, sləmay saa zalay anahan nà, ibay re. ²² Mbərom kē varak anan anan way ahay fok à alay anahan inde, natiya Mbərom a dāf anan bahay a pa nga sē way ahay fok, aday bahay a pa nga su dō anahan ahay re. ²³ Dō anahan ataya nà, tē tərak zek ana Almasihu awan, aday sē njahay ì zek anahan ata inde nà, winen, kawa anahan sē njahay à kwa ma inde anaw ata fok, aday kwa aha fok ata re.

2

Sumor a Mbərom sē varan sifa anà dō ahay

¹ À alay ata nà, kwanay kawa dō ma mac aya pa 'am a Mbərom, anga ki gen ahay way lelibay aya awan, kwanay dō mi nes aya re. ² Kē pərihen anan ahay azar nà, anà cəvedḅ su dō sē daliyugo ahay. Kē dāfen anan ahay apan anà bahay sē apasay lelibay aya awan, winen sa ga bahay pa nga sē apasay ahay à wulen ana atē bagəbaga mburom tē daliyugo ata awan. Sa ga mer su way hēna à wulen ana dō sē dāfan apan anà Mbərom bay ataya dukwen, apasay a lelibay ata re. ³ À alay ata nà, mənuko a fok dukwen dā gak ahay way lelibay aya kawa dō ataya re, dā pərahak anan ahay azar anà ubor si zek a nuko ahay. Dā gay ahay nē way sa zlan à nga anà abayak nga a mənuko ahay dəkdek. Anga mer su way a mənuko ma gay a lelibay ataya nà, abay

Mbørom i ga puko mivel kawa anahan sa ga pu do a azar ataya fok re.

⁴ Əna cəkəbay matanan bay, adəka nà, mənuko da gak anan i zek wa anà Mbørom, kə pəlak nuko cəvedabay.

⁵ Kwa abay mənuko kawa do ma mac aya anga ines a mənuko ahay dəp nà, kə varak uko sifa wiya awan. À sifa ata inde nà, mənuko mə japay a tə Yesu Almasihu. A tam kwanay nə ta 'am kəriya awan, anga sumor anahan.

⁶ Mbørom a kə slabakak nuko à amac wa pə kərtek a tə Yesu Almasihu awan, anga mənuko mə japay a tə winen. A varak uko man sə njahay à mburom pə cakay anahan pə kərtek a tə Yesu Almasihu. ⁷ Mbørom a gak uko sumor ata tə alay ana Yesu Almasihu nà, sə dəkay anan pa sə viyviya a nə, sumor anahan a zalay way ahay fok. ⁸ Mbørom a tam kwanay nà, ta 'am kəriya awan, anga kə dəfen nga pə winen, bina anga lele sə awan a kwanay a inde ata bay. A gak ikwen sumor ata ⁹ pi mer su way a kwanay lele aya bay nà, angamaw? A ga nà, anga aday dowan â sa njad sə zlapay anan bay fok. ¹⁰ Mbørom a ga matana aday nà, anga mənuko aya dukwen, mer su way anahan aya awan. A təra mənuko do wiya aya nə tə alay a Yesu Almasihu, anga aday dâ njad sa ga mer su way lele aya kutok. Mer su way a lele ataya nà, Mbørom a a lavay anan zek nà, kurre, anga aday dâ njad sa ga atan.

Də tərak zek kərtek a tə Yesu Almasihu

¹¹ Əna bayiken pə anjahay a kwanay à alay ata aday. Kwanay nà, Yahuda ahay bay, kwanay do su kon azar aya awan. Yahuda ahay ta ca pikwen nà, kwanay ma gad mədəndalas aya itəbay. Anga ta jan anà nga a tinen nà, tinen do ma gad mədəndalas aya awan. Cəkəbay aday agad mədəndalas a tinen ata nə sə sluwed si zek dəkdek.

¹² Matanan, na jəka bayiken pə anjahay a kwanay a à alay

ata aday nà, anga à alay ata nè kwanay dō dāren dāren aya pi zek wa tē Almasihu. Kwanay mēdurlon aya à wulen sē Isēra'ila ahay inde. Mbērom a bān 'am ta sē zlapan anan tē way anā Isēra'ila ataya nà, kwanay uda ibay. Awan a a kwanay a inde ite kē dāfen anan ahay idē nà, ibay. Bina kwanay mē njahay aya pē daliyugo, aday kē sēnen Mbērom bay re. ¹³ À alay ata nà, kwanay abay dāren pi zek wa tē Mbērom, əna hēna kutok nè kwanay mē japay aya tē Yesu Almasihu, anga kē mbēdak anan mez anahan. Hēna kwanay bēse tē Mbērom kutok.

¹⁴ Hēna nà, Almasihu kē varak uko zay anā mēnuko a fok, anga tē amac anahan nà, kē mbēzlak a wa jal sē sēdøk a sē gēzla Yahuda ahay pi zek wa tē zahav a azar aya ata awan. Winen nà, zay a hēna à mamasl a nuko inde ata kutok. ¹⁵ Aday a mbazl anan wa mēgala ana Tawrita pi zek ta nga sa 'am anahan aya awan. Matanan, a japay anan Yahuda ahay pi zek tē zahav azar aya, a tēra atan kērtēk kutok. Tē tērak zahav wiya awan anga ajapay a tinen tē Yesu Almasihu, a zlah anan mēlmal a tinen, tē njadək zay à wulen a tinen. ¹⁶ Anahan sa mac pē dēdom mē zlēngad ata nà, kē zēbak anan ana idē à wulen a tinen wa, a japay anan zahav ataya, tē tēra zahav kērtēk, aday a zlah anan mēlmal ana zahav ataya tatē Mbērom a kutok. ¹⁷ A nay ahay pē daliyugo nà, sē dakay anan nè zay inde anga manay Yahuda ahay, dō a bēse tē Mbērom ataya awan, aday zay inde anga kwanay dō su kon aya azar a, kwanay abay dāren tē Mbērom ataya re. ¹⁸ Anga winen kutok, na wa mēnuko a fok dī mba apan sē hēdek pē cakay a Mbērom Bēbay a mēnuko tē gēdan sē Apasay Cēncan a kērtēk a ata awan.

¹⁹ Anga nan kutok, kwanay kē tēren mbēlok ahay kabay mēdurlon ahay sabay. Kwanay à gulom su doh a Mbērom inde kawa dō a Yesu azar aya re. Kwanay wan sē agay ahay

kutok. ²⁰ Anga nan re, kə tərən kon aya həna mi dēzl aya à dədon su doh a Mbərom inde ataya awan. Doh ata nà, saray anahan ma pak a dukwen tu dō maslan a Yesu ahay aday tu dō maja'am a Mbərom ahay re. Yesu Almasihu a ta nga anahan a sə təra kon sə mide awan. ²¹ Anga winen a kutok, a mbazl bay, a tavay lele, aday winen apan i jubay, i təra doh sə mazlaḅ a Mbərom cəncan awan, aday Bahay Mbərom i njahay uda awan. ²² Kwanay nà, mə japay aya tə winen. Anga nan, kwanay nà, kon a mə baslay aya i zled su doh ata inde, aday Apasay a Mbərom i njahay ù doh ata inde kutok.

3

Mer su way a Pol sa ga anga dō su kon azar aya awan

¹ Anga nan kutok, nen Pol dō si mer su way ana Yesu Almasihu, nen à dangay həna nà, anga kwanay dō su kon azar aya awan. ² Ba kə slənen anan coy asanaw, Mbərom kə varak uno mer su way sə dəkak ikwen anan sumor anahan ma ga awan anga kwanay. ³ Mbərom kə təbak uno anan idē pə way anahan abay mi dər a ata awan. Həna, na jak ikwen ayak panan mənjoek. ⁴ Kwanay apan ki jingen 'am uno a anan nà, ki i sənen idē uno kə təbak sa san way a Mbərom a mi dər a pə Yesu Almasihu ata awan. ⁵ Kwakwa ata nà, Mbərom kə kak atan anan ahay uho anà dō ahay bay. Əna həna kutok, tə alay ana Apasay Cəncan awan, kə kak anan ahay uho lele anà dō maslan anahan cəncan aya awan, aday anà dō maja'am anahan ahay re. ⁶ Way a abay mi dər ata nà, həna kutok: Way a Mbərom a sə zlapan anan abay ana Yahuda ahay dəkdek ata nà, kwanay dō su kon azar aya dukwen ki njiden anan ite re. Kwanay tə Yahuda ahay kə tərən nə zahav kərtek. Aday way a Mbərom sə zlapay anan i varan anà dō a Yesu Almasihu ahay ata nà,

i varak ikwen anan re. Way ataya fok, kə njiden atan nà, anga kə dāfen nga pə ləbara mugom awan.

⁷ Mbərom kà gak uno sumor, ta sə vuro mer su way anahan sə dakan atan anan ləbara mugom ata anà dō ahay tə mægala anahan. ⁸ Nen nà, dō ma va alay ì zek a à wulen su dō a Yesu ahay inde fok. Tə winen ata təkə dukwen Mbərom kà gak uno sumor sə vuro mer su way sə dakan anan anà dō sə pəra ahay, zlile sə way a lele aya à Yesu Almasihu inde ata awan. Zlile sə way ata nà, məduwen awan, dōwan i mba apan sa ndav anan wa sa san anan bay. ⁹ Mbərom kà gak uno sumor asa, sa kay anan ahay à jiyjay anahan inde nà, way a mi dər ata i ga zek nə kəkəməw. Mbərom dō sə ndakay way ahay fok ata, a dər anan way ata kurre. ¹⁰ Əna həna nà, Mbərom kà kak anan ahay way a mi dər ata tə alay ana dō a Yesu ahay, anga aday maslay a Mbərom ahay tə bahay a tinen ahay à bagəbaga mburom inde ata, t̄a san kəlire a Mbərom inde pə way ahay fok. ¹¹ Mbərom a ga anan. Aday a ga anan way ata tə alay ana Yesu Almasihu, Bahay a mənuko. ¹² Natiya awan, mənuko mə japay a tə Yesu Almasihu, aday dā daf nga pə winen re. Anga nan, dī mba apan sə hədek pə cakay a Mbərom mənəna ajəjar kutok. ¹³ Nen apan ni gak ikwen amboh, mbac â saa slahay pikwen wa anga dəcə uno ahay sa ga anga kwanay ata bay. Dəcə uno ataya t̄a gəbak ikwen ahay adəka nà, ataslay mivəl, anga dəcə ataya ti mak ikwen zek bayak awan.

Asan zek ana Yesu Almasihu anga mənuko

¹⁴ Anga nan kutok, həna nen apan ni gan amboh anà Mbərom Bəbay a mənuko anga kwanay tə mivəl kərtek awan. ¹⁵ Zahav su dō anahan ahay fok, kwa à bagəbaga mburom, kwa pə daliyugo, Mbərom winen bəbay a tinen fok. ¹⁶ Nen apan ni gan amboh nà, anga aday Apasay

anahan â varak ikwen mægala à mivel a kwanay inde sə pərahan azar anà cəved anahan. Anga winen bahay sə mazlaḅ, mægala inde apan. ¹⁷ Na gan amboh dukwen, aday Yesu Almasihu â njahay à mivel a kwanay inde sə coy anga kə dəfen apan nga. Na gan amboh asa nà, anga aday kə sənen zek ahay à asan zek a Mbərom inde. Ki gen matanan nà, ki təren dō mægala aya awan, kawa dədazl sə way ma ha sləlay a lele ata awan, aday kawa doh ma pak saray a lele ata re. ¹⁸ Matanan, kwanay tu dō a Yesu ahay fok ki njiden mægala sa san asan zek ana Almasihu anga mənuko. Kwa aha, kwa siwa, kwa kəkəma fok, asan zek anahan nà, inde tə mənuko hwiya. ¹⁹ Na gan amboh asa re, anga aday kə sənen asan zek ana Almasihu, way a sə zalak uko mægala sa san anan cərah ata awan. Ata nà, Mbərom i rah kwanay tə way a ma rah aya à winen inde ata awan.

²⁰ Mbərom a, dō sa mba pə way ahay fok ata, i ga way zal mbala anà mənuko sa mba apan sə bayak, kabay sə cəce panan ataya awan. I ga nə tə mægala anahan a sa ga mer su way a à mivel a nuko inde ata re. ²¹ Həruko anan nga, anga mer su way anahan a ma ga məduwen ataya à wulen su dō anahan ahay inde tə alay ana Almasihu Yesu ata awan. Həruko anan nga pa sə viyviya awan. Amen!

4

Təruko zek kərtek

¹ Natiya awan, həna nen à dangay nà, anga nen dō si mer su way ana Yesu Almasihu. Anga nan, u no sa jak ikwen ayak həna nà, azla a kwanay â ga nə kawa tədə ana dō a Mbərom mə ngamay aya ata acəkan. ² Kawa sa ja nà, nihen a nga a kwanay à məndak səver. Təren dō səkəffe aya awan, dō sə munapanaw ahay, aday səmen anan anà way ahay à wulen a kwanay inde tə asan zek awan. ³ Rəzlen anan à nga wa, anga aday ajapay ana Apasay a

Mbørom sə varak uko ata â nes bay. Zay â tərak ikwen lifer sə japay kwanay awan. ⁴ Do a Yesu ahay nà, tə tərak zek ana Almasihu a kərtek, aday zek ata dukwen kərtektəkke coy. Apasay Cəncan a dukwen, winen kərtektəkke. Way a Mbørom a sə ngamak ikwen apan ata dukwen aday kâ dāfen anan ide ata nà, winen kərtektəkke re. ⁵ Bahay a mənuko a dukwen kərtektəkke, adaf nga a mənuko pə Mbørom dukwen kərtek a re. Aday baptisma a mənuko sa ga ata dukwen, kərtek a re. ⁶ Də həran nga dukwen anà Mbørom a kərtek a ata awan, winen Bəbay sə do ahay fok. Winen Bahay a pa nga sə do ahay fok. Winen apan i ga mer su way tə do ahay fok, aday winen mə njahay a à do ahay inde fok re.

⁷ Mənuko fok də njadak məgala sa ga mer su way kawa sa zlan à nga anà Almasihu, dowan a sə varak uko anan ata awan. ⁸ Anga nan, ba mə vinde awan à Deftere a Mbørom inde kwakwa nà, natiya:

«À alay anahan sa ján way anahan à mburom ata nà,
 a mbasay pu do manide anahan ahay,
 a ra anan do ma ban ataya à alay,
 aday a varan məgala anà do ahay kutok.*»

⁹ Aday 'am a «a ján way anahan à mburom» ata, a nan sa ja nə maw? Kawa sa ja nà, ba kə dazak ahay kurre pə daliyugo dezl à məke. ¹⁰ Aday dowan a sə dazay ahay à mburom wa pə daliyugo ata nà, winen dowan a sa ján way anahan kwa à bagəbaga mburom anga aday â rah anan wa way ahay fok kutok.

¹¹ Aday sə gəzlan məgala si mer su way anà do ahay fok dukwen, winen awan. A varan anà do azar aya awan, məgala sə təra do maslan ahay, anà do hinen ahay, məgala sə təra do maja'am a Mbørom ahay, anà do hinen ahay,

* 4:8 Ca pə Jabuura 68.19.

mægala sə dakan anan ləbara mugom a anà dō ahay, aday anà dō azar aya ite, mægala sə njahan pa 'am wa anà dō ahay ta sə tətakan atan anan way anà dō ahay re. ¹² A gəzla mægala ata matanan ata nà, anga aday dō ataya tâ man zek anà dō a Yesu azar aya fok sa ga mer su way a Mbərom. Ata dō a Yesu ahay, kawa sa ja nà, zek ana Almasihu awan, i zla pa 'am pa 'am, ¹³ hus mənuko a fok dī təra dō mə japay aya pə kərtek a à cəved sa daf nga pə Yesu Wan a Mbərom, aday sa san winen a kutok re. Ata dī təra dō a ma san nga aya awan, aday anjahay a mənuko jiga i təra kərtek a tə ana Almasihu a kutok.

¹⁴ Ā alay ata nà, dī təra kawa gwaslay ahay sabay. Aday atətak way mungwalay aya i mba apan sa bal mənuko kawa kwalalan, aday mad sa ga anan alay pa nga sə a'am ata sabay re. Do sə wurwer ahay ti mba apan sə dursak uko nga sabay re. ¹⁵ Əna sənuko zek ahay, juko anan dīdek sa 'am a Mbərom anà zek ahay adəka. Matanan, mənuko apan dī təra dō mə jəra aya kawa Almasihu awan, winen pa nga a nuko fok. ¹⁶ Mənuko nà, zek ana Almasihu. Sə japay anan hawal si zek ahay pə kərtek a nà, winen awan. Dī ga a minje ti zek su dō nà, anga hawal si zek ahay fok ta ga mer su way nə pə kərtek awan. Ata zek dukwen i har lele. Matanan re, dō ana Almasihu ahay tə pəlak zek ahay nà, ti har pə cəved a Mbərom fok lele.

Anjahay wiya awan, anga mənuko mə japay aya tə Almasihu

¹⁷ Natiya həna 'am a inde məduwen a nen apan ni jak ikwen anan ayak tə sləmay ana Bahay a mənuko. U no nà, gen anan nga anà 'am a anan lele: Kā sa pərihen anan azar anà azla su dō sə pəra ahay bay, anga abayak nga a tinen a nà, pə way kəriya aya awan. ¹⁸ Abayak nga a tinen a nà, i idə zənzen a inde. Tinen ta san pa 'am sə sifa a Mbərom sa var ata bay, anga asəder a tinen pa 'am anahan. ¹⁹ Waray

a gan atan sa ga mer su way lelibay aya bay jiga awan. Ta var anan nga a tinen sa ga nà, way sə ubor si zek a tinen ahay dəkdek, aday tə pərahan anan azar dukwen anà way sə mível a tinen ma ga waray aya dəkdek re.

²⁰ Əna kwanay nà, kə tətiken pə Almasihu wa nà, anjahay matana ata bay. ²¹ Na san zle, kə slənen anan ləbara anahan, kə təmihen anan re. Aday tə tətakak ikwen anan way didek aya awan, way didek aya mbala ana Yesu Almasihu. ²² Tə dəkak ikwen anan nà, sə mbəsak anjahay a kwanay a sə kwakwa lelibay ataya awan. Anga anjahay a kwanay sə kwakwa ata nà, kə nəsek a mível a kwanay anga ubor si zek sa njak kwanay ahay. ²³ Həna nà, mbəsiken anan abayak nga a kwanay ahay, anga aday Apasay a Mbərom â mbədahak ikwen anan mível. ²⁴ Pərihen anan azar anà azla wiya awan, anga Mbərom a kə tərak kwanay dō wiya aya ma ga minje aya tə winen awan, anga aday kə tərən dō didek aya, dō sa ga way tə cəved aya awan, dō cəncan aya re.

²⁵ Anga nan kutok, həna nà, kə gəden mungwalay sabay. Jen anan i zek ahay nà, 'am didek awan, anga mənuko də japak pi zek kərtek awan. ²⁶ Way kə cəbak ikwen nà, kə sa gen mível aday sa ga way lelibay aya bay. Pac i sa slahay u doh nà, way a sə cəbak ikwen ata nà, â ndalay. ²⁷ Bina kə sa mbiken anan cəved anà Fakalaw sa ga mer su way à kwanay inde bay. ²⁸ Kak dō sə akar inde à wulen a kwanay nà, â mbəsak akar nə səfek. Â rəzlan à nga wa sa ga adəka nà, mer su way lele awan. Ata i njad anan way, aday winen dukwen i mba apan sa man zek anà dō aday way a kəcan atan ataya ite. ²⁹ Kə nəsen anan 'am anà zek ahay bay. Jen anan i zek ahay nà, 'am lele aya, tədə sa man zek anà dō sa pak sləmay ahay. ³⁰ Way sə cəban anà Apasay a Mbərom Cəncan ata nà, kə si gen bay, anga Mbərom a ga pikwen vivay anahan sə dəkay anan kwanay dō anahan ahay nə

tə winen awan. I sa tam kwanay pa sə viyviya dukwen, tə winen a re. ³¹ Kê dāfen 'am ahay pə mivél bay. Awan â sa cəbak ikwen bay. Kî gen mugo bay re. Kâ sa ngərzen pi zek ahay bay, aday kâ sa gənihen anan ì zek ahay bay re. Aday kâ si gen anan sədœk ì zek ahay sabay jiga awan. ³² Matana awan, gen anà zek ahay adəka nà, way sumor aya awan. Sənen zek ahay re, aday pəsen anan anan ines ì zek ahay, kawa ana Mbərom a sə pəsek ikwen anan anga Yesu Almasihu ata awan.

5

Anjahay à jiyjay a Mbərom inde

¹ Kwanay nà, wan a Mbərom ahay, aday a pəlay kwanay re ata awan. Anga nan, sumor a nà, anjahay a kwanay â ga minje tə ana Mbərom awan. ² Gen asan zek kwa siwa siwa fok, kawa ana Yesu Almasihu a sə pəlay mənuko ta sa mac anga mənuko ata awan. A var anan sifa anahan kawa way ma gad dundo awan, mə varan a anà Mbərom, aday a zlan à nga à Mbərom re ata awan.

³ Həna nà, kwanay kə tərən dō a Yesu ahay coy. Anga nan, way lelibay aya kawa adah uho, way ma ga waray azar aya awan, awahay ubor pə way sə dō ahay fok nà, dōwan â sa slaf sləmay a à wulen a kwanay inde kwa mənjoek bay. ⁴ Aday asa, dōwan â sa nes 'am bay, dōwan â sa cəcap 'am bay, aday dōwan â sa kəlap 'am lelibay aya kəriya bay re. Sumor a nà, miresl a kwanay ahay tē ngəran anà Mbərom adəka. ⁵ Kə sənen apan zle, dō sa dah uho ahay, tu dō sa ga way ma ga waray ataya fok nà, ti njad sə njahay à bahay ana atə Almasihu tə Mbərom inde bay. Dō sə wahay ubor pə way sə dō ahay ahay dukwen, ti canan pə ide wa anà bahay a Mbərom bay jiga re. Anga way a tinen a sə wahay apan ubor ata a zlan atan à nga zal zek a Mbərom awan, tə dəfan apan nə kawa way sə pəra a tinen.

⁶ Anga nan, kâ sa bœnen anan à 'am wa anà dō sa njak kwanay ta 'am sœ mindel ahay ata bay. Bina Mbœrom a ga mivel pu dō sa ngam sœ tœma 'am anahan bay ataya nà, anga jœba sœ way a tinen a sa ga sœ mindel ataya awan. ⁷ Matana kutok, jœba su dō ataya nà, kâ sa jipen tœ tinen a bay jiga awan. ⁸ À alay ata nà, kwanay ì ide zœnzen a inde. Əna hœna kwanay ì ide jiyjay a inde, anga ajapay a kwanay tœ Bahay a mœnuko Yesu. Anga nan, anjahay a kwanay â tœra nà, anjahay su dō sœ ide jiyjay ahay kutok. ⁹ Na ja matana ata nà, anga way sumor aya awan, tœ way lele aya pa 'am a Mbœrom, aday tœ way didek aya fok, ta nay ahay nœ ì ide jiyjay ata wa. ¹⁰ Gen anan may sa san nœ way sa zlan à nga anà Bahay a mœnuko ata awan. ¹¹ Kâ sa jipen tu dō sa ga way sœ ide zœnzen ataya bay jiga awan. Anga way a tinen a sa ga ataya nœ, way kœriya aya vœrre. Sumor a nà, ten patan Mbœrom adœka. ¹² Anga way a tinen a sa ga ataya nà, kwa sœ slœfan slœmay dœkwen, dœ ngam bay, anga way ataya nœ ma ga waray aya tœ mindel. ¹³ Bina kak dœ tak patan Mbœrom nà, way a tinen a ma ga lelibay ataya ti kay uho à jiyjay a inde. ¹⁴ Bina way ma kay a uho nà, ide jiyjay i ca anan uho. Anga nan, dœ wa:

«Iken dō ma njak ahan awan, pœdek bidaw?

Slabak à amac wa, aday Almasihu i kak anan jiyjay anahan kutok.»

¹⁵ Anga nan kutok, sœnen pœ guter anga anjahay a kwanay â sa ga kawa ana dō sa san awan bay ataya bay, əna kawa su dō ma san way aya awan. ¹⁶ Kâ sa nœsen anan alay a kœriya a bay. Gen nœ mer su way lele aya kwa siwa fok, anga alay a hœna nuko uda ata nà, lelibay awan. ¹⁷ Matanan, kâ sa tœren dō mindel aya bay, əna sœnen way a Mbœrom sa gan may kœ gen ataya awan. ¹⁸ Kâ sa viwen nga tœ mahay bay, anga ki i nœsen anan sifa a kwanay. Suwan Apasay a Mbœrom â rah à mivel a kwanay

inde. ¹⁹ Gen ara sa man zek ì zek ahay à wulen a kwanay inde, tə ara sə zambaɗ anan Mbərom, tə ara sə həran nga anà Mbərom, aday tə ara kawa ana Apasay a Mbərom a sə tətakak ikwen anan ataya fok. Həren anan nga anà Bahay a mənuko. Gen anan ara tə mivél kərtek awan. ²⁰ Ngəren anan anà Bəbay Mbərom kwa pa ma fok, kwa siwa fok, tə sləmay ana Bahay a mənuko Yesu Almasihu.

Anjahay a mungol tə uwar à gulom su doh inde

²¹ Dəfen anan apan ì zek ahay à wulen a kwanay inde lele, anga kwanay dō sə dəfan apan anà Almasihu ahay.

²² Kwanay uwar ahay, dəfen anan apan anà mbaz a kwanay ahay lele. Matanan i dəkay anan kwanay kə dəfen anan apan anà Almasihu. ²³ Anga mbaz a lavan nga anà uwar, kawa Almasihu winen apan i lavan nga anà dō anahan ahay ata awan. Pu dō ana Almasihu ahay nà, winen nə nga awan. Dō anahan ataya nə tə tərak zek anahan awan, aday i tam atan. ²⁴ Natiya kutok, kwanay uwar ahay, dəfen anan apan à mbaz a kwanay ahay à kwa ma inde anaw fok, kawa dō ana Yesu Almasihu ahay sə dəfan apan ata re.

²⁵ Kwanay mungol ahay ite, pəlen anan uwar a kwanay ahay kawa ana Almasihu sə pəlay anan dō anahan ahay ata awan. Almasihu nà, a pəlay anan dō anahan ahay, kə varak anan sifa anahan anga tinen. ²⁶ A var anan sifa anahan anga aday dō anahan ataya tē təra cəncan aya awan. Kə banak atan tə a'am aday ta 'am anahan. Kə banak atan anga aday tē təra cəncan aya pa 'am a Mbərom. ²⁷ Ata nà, ti tavay pa 'am a Mbərom nà, tə mazlaɓ awan, tinen mənɟəna ines. Kwa way lelibay a sa nes atan dūkwen, â ga inde patan ibay re. Dō anahan ahay adəka nà, tə tərak cəncan aya awan, tinen mənɟəna mungok ahay kutok. ²⁸ Matana kutok ite re, mungol â pəlay anan uwar

anahan kawa winen sə pəlay anan zek anahan ata awan. Do kə pəlak anan uwar anahan nà, wita a pəlay nə zek anahan awan. ²⁹ Tə didek a nà, dōwan kula kà nak anan ide i zek anahan nə ibay. Adəka nà, i ba anan zek anahan lele ta sə varan way sa pa anà zek. Yesu Almasihu winen apan i gan nga anà dō anahan ahay nà, matana kutok. ³⁰ Anga mənuko fok də tərak hawal si zek anahan aya awan. ³¹ Deftere a Mbərom a ja nà: «Anga nan, dō mungol a i mbəsak anan bəbay anahan tə may anahan, i hədek pə cakay ana uwar anahan. Cew maya a tinen a ti təra nà, zek kərtektəkke coy.*» ³² 'Am a Deftere sa ja ata nà, way məduwen a mi dər a uda awan. Əna pi nen nə Deftere a ja 'am a anan nà, pə Almasihu tu dō anahan ahay. ³³ Aya əna, 'am ata həna ma ja dükwen anga kwanay re. Matana həna, kuwaya â pəlay anan uwar anahan kawa winen sə pəlay anan zek anahan ata awan. Aday uwar dükwen â dəfan apan anà mbaz anahan lele re.

6

Gwaslay ahay tə bəbay a tinen ahay

¹ Kwanay gwaslay ahay, bənen anan à 'am wa anà bəbay a kwanay ahay tə may a kwanay ahay, kawa ana Bahay a mənuko sa gan may ata awan. Wita nà, way aday təde a zla apan dō a Yesu ahay tã ga anan ata awan. ² 'Am a Mbərom a ja nà: «Dəfan apan anà bəbay anak tə may anak.*» Wita nà, nga sa 'am mama'am a mbala a Mbərom sa var ta sə zlapak uko apan tə way inde ata awan. ³ 'Am anahan a sə zlapak uko anan ata nà, natiya: «Kak kə dəfak atan apan nà, ngama i tərak, ki ga zile pə daliyugo.» ⁴ Kwanay bəbay ahay ite, kâ si gen way sə cəban anà gwaslay a kwanay

* ^{5:31} Ca pə Laataanooji 2.24. * ^{6:2} Ca pə Gurtaaki 20.12; Tooktaaki Tawreeta 5.16.

ahay bay, əna jen atan pə akəta, aday tətiken atan anan way nà, kawa sa zlan à nga anà Bahay a mənuko ata awan.

Bile ahay tə bahay a tinen ahay

⁵ Kwanay bile ahay, dəfen anan apan anà bahay a kwanay ahay həna pə daliyugo ata awan, bənen atan à 'am wa tə ajəjar a kosl kosl jiga awan, kawa kə dəfen anan apan nə anà zek ana Almasihu awan. ⁶ Dəfen atan apan wanahan anga sa jəka ti dəfak ikwen ide ata bay, kabay anga sa zlan atan à nga ata bay. Əna gen mer su way a kwanay nà, anga sa zlan à nga à Mbərom aday tə mivel kərtek aya awan, anga kwanay nə bile ana Almasihu ahay. ⁷ Gen mer su way nà, tə ataslay mivel a, kawa ki gen anan mer su way nə anà Bahay a mənuko, bina anà do zənzən a bay. ⁸ Sənen apan lele: Kwa iken bile, kwa iken bile bay fok nà, ka gak mer su way lele aya cəna, Bahay a mənuko i varak apan magwagway anahan a way anahan.

⁹ Kwanay bahay ahay ite, gen anan nga anà bile a kwanay ahay tə cəved awan. Mbəsiken 'am sə kətəbar atan à alay wa re. Anga kə sənen apan zle, kwanay tə tinen a təkə fok nà, do sə lavak ikwen nga inde kərtek à mburom. Winen nà, a ca pikwen fok hərrə à alay kərtek a wa.

Way sə alay su do a Yesu ahay

¹⁰ Həna kutok nà, təren do gədan aya njənnjan, mə tavay aya lele tə məgala ana Bahay a mənuko. ¹¹ Təmihen way sə alay a Mbərom sə varak ikwen ataya à alay inde, anga aday sə tavan pa 'am anà wurwer ana Fakalaw. ¹² Anga vərəm a nuko saa ga ata nà, di ga nə tu do zənzən aya bay. Di ga vərəm ata nà, tə apasay lelibay aya aday tə bahay a tinen aya təkə re. Tinen tə lavan nga anà daliyugo a anan həna mi nes ata awan. Aday vərəm a mənuko asa nà, tə way lelibay aya à wulen ata ana bagəbaga mburom tə daliyugo ata awan. ¹³ Anga nan kutok, ren way sə alay

a Mbərom sə varak ikwen ata à alay inde, anga luvon a manide ata kà nak ahay pikwen sa naa pa kwanay. Təren pa 'am nà, dō mungol aya awan. Husen anan vəram a kwanay, ki men anan wa bay jiga awan. ¹⁴ Matanan, həna nà, liven zek, tiven nà, mungol mungol a kutok. Didek a Mbərom i təra kawa zana ma ban a à zar kutov dərkat ata kutok. Way lele aya pa 'am a Mbərom ti tərak ikwen kawa palalam sə njamde pə dəginəginə. ¹⁵ Alavay zek a kwanay sə dəkay anan ləbara mugom a sə varan zay anà dō ahay fok ata i tərak ikwen kawa təkarak à saray a kwanay ahay inde. ¹⁶ Kwa siwa fok, dəfen nga pə Yesu tə mivəl kərtek awan. Ata i tərak ikwen mbaray sə kəcaw pikwen wa gadam ana Fakalaw sə mbalay kwanay ataya awan. Kwa gadam ataya tinen tə uko aya dəp nà, mbaray ata i mbacay anan. ¹⁷ Mbərom kə təmək kwanay. Dəfen apan nga aday i tərak ikwen dugwala à nga a kwanay inde. Bənen anan 'Am a Mbərom nə lele, i tərak ikwen kawa maslalam ana Apasay sə varak ikwen ata awan.

¹⁸ Gen anan amboh à Mbərom tə mivəl kərtek a kwa siwa siwa fok, kawa ana Apasay anahan a sa taa dəkak ikwen anan ata awan. Gen anan amboh à Mbərom sə cəce panan wa way ahay cara cara. Kà sa njəken anan ahan sa ga amboh matanan ataya bay, liven zek lele. Matanan gen amboh anga dō a Yesu ahay fok re. ¹⁹ Gen amboh anà Mbərom anga nen, aday â vuro cəved sa ja anan 'am anahan, aday nê dəkay anan ləbara anahan mugom a mənjenja ajəjar. Əna nê dəkay a nà, way a Mbərom mi dər aya sə dūko anan ata fok. ²⁰ Nen à dangay nà, anga Yesu kə slənak nen sə dəkay anan ləbara mugom a pə winen awan. Matanan, gen anan amboh à Mbərom anga aday nê dəkay anan 'am anahan ata cərah mənjenja zlawan, kawa tədə abay nê dəkay anan ata awan.

Pol a jan 'am anà dō ahay

²¹ Na gan may həna nà, kê sənən anjahay uno ti mer su way uno à man a anan ata ite. Tikikus nà, mərak uno, car uno re, aday winen dō sa ga mer su way ana Bahay a mənuko tə mivəl kərtek awan. I mak ikwen anan ləbara uno ahay fok. ²² Anga nan, həna nən apan ni slənak anan ayak à man a kwanay, saa dākak ikwen anan ləbara a manay ahay fok. Ata aday i mak ikwen a mivəl ù doh lele kutok.

²³ Atə Bəbay Mbərom tə Yesu Almasihu Bahay a mənuko, tê varan anà mərak ahay nə zay, asan zek, tə məgala sə adaf nga a tinen pə Yesu.

²⁴ Sumor a Mbərom â tərən anà dō sə pəlay Bahay a mənuko Yesu Almasihu tə asan zek a sa ndav kulibay ataya fok.

Aḅan 'am wiya awan
New Testament in Mbuko (CM:mqb:Mbuko)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mbuko

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mbuko

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

